

Bensår med infektion

Senast uppdaterad 2025-01-13

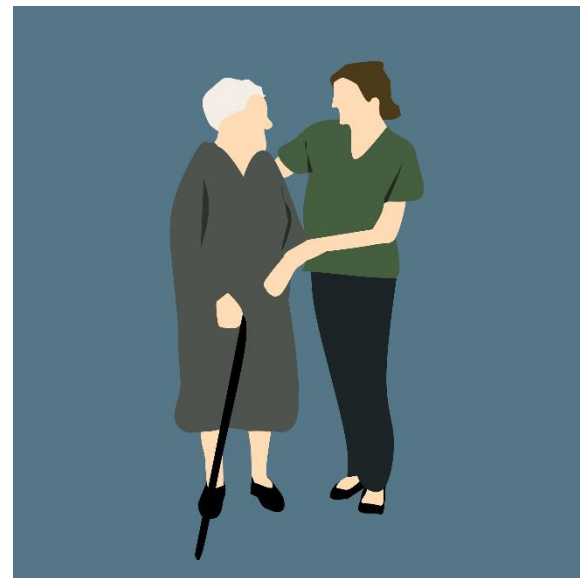
Strama Västra Götaland

[Bilder: Sårcentrum SkaS Skövde](#)

Eivor 88 år

- Hypertoni
- Hypothyreos
- Svullna ben av varierande grad sedan lång tid
- Bensår ovan mediala malleolen höger ben sedan 5 mån, mäter 3x3 cm
- Nu värk, rodnad, svullnad 2 cm ut från sårkanten, gulsmetig såryta, vätskar
- Temp 37,2°

Vad är din första tanke?

Diagnos?

Har Eivor genomgått utredning av såret?

Diagnostik

- Anamnes
- Allmänt status och sårstatus
- Lab
- Doppler
- Blodtryck och ankel/arm-index
- Duplex

Arteriell blodtrycksmätning

Ankel-arm-index

- >0,9 normalt
- 0,8–0,9 måttlig arteriell insufficiens
- 0,5–0,7 betydande arteriell insufficiens
- <0,5 grav ischemi

Arterioskleros kan ge falskt höga ankeltryck på grund av sklerotiska kärl

Duplex - venös insufficiens

- Ytlig - varicer
 - Kompression
 - Varicerkirurgi (inklusive perforanter)

- Djup – p.g.a. svaghet i venväggen, tidigare trombos eller medfödd avsaknad av klaffar
 - Livslång kompression

Vad är din andra tanke?

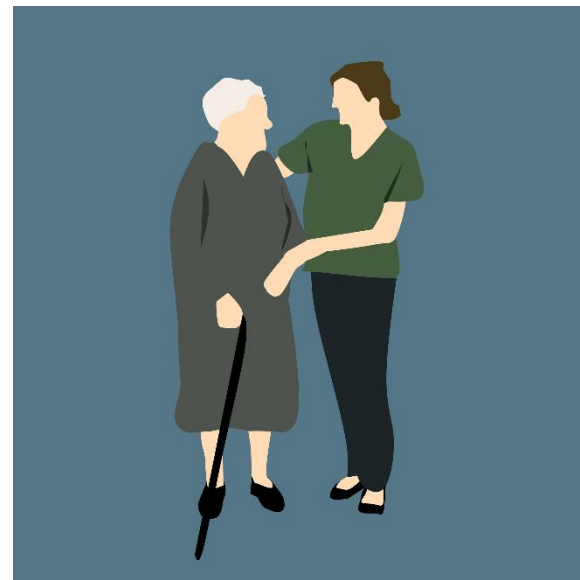
Behandling av orsaken?

Ödemen -> Kompression!

Vad är din tredje tanke?

Kan det föreligga en lokal
bensårsinfektion?

Kliniska tecken på sårinfektion

- Nyttillkommen/ökad/ändrad smärtbild
- Illaluktande sår
- Ökad/ändrad sekretion
- Ökad rodnad runt såret
- Ödem runt såret

Rodnad, värk, värmeökning och/eller sekretion behöver inte betyda infektion!

Läckage av
sårvätska

Bensårscentrum SKAS

Vad är orsaken till rodnaden?

Kontaktallergi

Vad är orsaken till rodnaden?

Bensårscentrum SKAS

Vad är orsaken till rodnaden?

Bensårscentrum SKAS

Inflammatoriskt ödem

Vad är orsaken till rodnaden?

Bensårscentrum SKAS

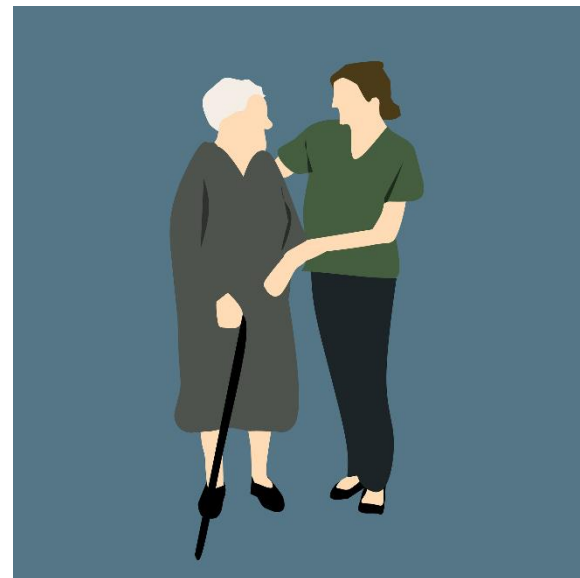
Atrofie blanche

Vad är orsaken till rodnaden?

Eivor 88 år

- Hypertoni
- Hypothyreos
- Svullna ben av varierande grad sedan lång tid
- Bensår ovan mediala malleolen höger ben sedan 5 mån, mäter 3x3 cm
- Nu värk, rodnad, svullnad 2 cm ut från sårkanten, gulsmetig såryta, vätskar
- Temp 37,2°

Behandling av lokal sårinfektion

Intensifierad lokalbehandling

- Sårrengöring med ljummet vatten (duschslang!)
- Mekanisk debridering (avlägsna nekroser och biofilm)
- Tätare omläggningar

Behandla ödem

- Optimera graderad kompression!

Behandling av lokal sårinfektion

- Starkt vätskande sår/eksem –Kaliumpermanganatlösning (0,1%/3%)
- Pseudomonas-kolonisation – Iodosorb eller ättiksyrelösning (0,5%/1%)
- PHMB sårsköljvätska (Prontosan)
- Granudacyn sårspollösning

Antimikrobiella förband

- Jod: Iodosorb (kompress, puder och salva)
- Hydrofobt förband (Sorbact)
- Polyhexanid/betain gel, PHMB-förband: t.ex. Suprasorb
- Silver: Förband (2 veckor)
- Medicinsk honung: Kompress, salva, förband

REKlistan

- Genykologi
- Hjärta - kärl
- Hud
- Ålne
- Rosacea
- Eksem
- Psoriasis
- Svampinfektioner
- Huvudfälls
- Skabb
- Kondylom
- Klamydia
- Aktinisk keratit
- Förteckning över kompressionsförband och såråkningsartiklar i Västra Götaland**
- infektion
- Mager-tarm
- Neurologi
- Njurar
- Osteoporos
- Psykiatri
- Reumatologi
- Smärta
- Tandvård

REKlistan 2024
Läkemedelskommittén i Västra Götalandsregionen

Förteckning över kompressionsförband och såråkningsartiklar i Västra Götaland

skrivande

Förteckningen har utarbetats i enlighet med "Avtal som reglerar hälso- och sjukvårdens avtal mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland", www.vastkom.se. Syftet med listan är att ha ett fungerande sortiment av produkter på varje enhet som handlägger sår och genom detta få en väl fungerande vårdkedja mellan kommun, primärvård och länsjukvård. Avtalet och förteckningen av kostnadsansvar gäller artiklar till patienter som får vårdinsatser från båda huvudmännen. Vid utarbetandet av listan har såväl medicinska som ekonomiska synpunkter beaktats.

Sår- och specialstomningsansvar roll i vårdkedjan är att fungera som kunskapskälla med spetskompetens samt att ha konsultfunktion för utredning, diagnos och behandling av svåråknade sår.

Samtliga preparat används tidsbegränsat och på rätt indikation.

Mer information:
[Kunskapsstöd Svåråknade sår SKR](#)
[Sårwebben Skaraborg Sjukhus](#)
Fler länkar finns på [sårwebbens hemsida](#).
Sårbehandling 2023/2024. Katalog över särprodukter. C. Sterne
Sår. C. Lindholm. (2018) 4e upplagan.
[PDF sår-handläggning av svåråknade sår](#)

Listan är uppdelad i:

Basutbud såråkningsartiklar grundutrustning i kommunens hälso- och sjukvård som bekostas av kommunen.

Avancerade såråkningsartiklar och kompressionsförband - bekostas av ordinarie på behandlande enhet inom regionen (inkluderar privata vårdgivare med vårdavtal). Regionen ansvarar för att patienten förses med förbandsmaterial enligt läkarens ordination.

Artiklar inom varje preparatyp är utvalda mot likvärdiga artiklar och väljs utifrån det sortiment som regionen och dess kommun har uppmanat.

Kompressionsförband

Indikation	Preparatyp	Exempel artiklar
Kompressionsbehandling är basbehandling vid venösa bensår och svåråknade traumatiska sår på underben men är också indikerad vid flera andra sårslagsgrosser.		
- för uppegående patient	Lägelastisk binda	Comprela
- för stillastående patient	Högelastisk binda	Elobur fo
- för kvalitetsökat tryck	Flerlagerbandage	Proflore L Proflore Jobst Co ite
	2-lagerbandage	Jobst Co ite
	Behandlingsstrumpa	Jobst Uli
	Justerbart kompressionsbandage	Juxtalite, Juxtacure FarrowW
Fixerande kompression	Mellanelastisk självhäftande binda	Co-Plus
	Förslagsvis tillsammans med zinksaltstrumpa vid venösa sår/eksem	ZinkFörbe Zigroc Saltstrum

* förskrivs på recept

Basutbud såråkningsartiklar

Indikation	Preparatyp	Exempel på artiklar
Upprensning och rengöring	Debrideringsprodukter	Chlorasol, Debrisoft

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Startsida | Bensår/fotsår | Trycksår | Filmer | Begrepp | Utskrifter | Länkar | Om Sårwebben | Kontakt

Sårwebben

Sårwebbens syfte är att vägleda och lära vårdpersonal hur man på ett korrekt sätt bedömer och handlägger vårdtagare med svåråknade sår.

Bensår/fotsår

Ett svåråknat bensår definieras som ett sår nedanför knäet, som inte läker inom 6 veckor. Denna definition inkluderar alla typer av sår.

Trycksår

Ett trycksår är en lokaliserad skada i huden och underliggande vävnad orsakad av störning i blodtillförseln till området.

Produkter och produktgrupper

Vill du läsa om olika produkter eller produktgrupper?

Sårwebben

Lokal bensårsinfektion

Uppföljning under och efter 14 dagars lokalbehandling - FOTO!

Vid utebliven effekt eller försämring

→ överväg såroddling och systemisk antibiotikabehandling
tabl Flukloxacillin 1 g 1x3 i 10 dagar

*Läkare ska aldrig sätta in antibiotika vid bensår
utan att själv ha undersökt patienten.*

När ska man odla?

- Vid utebliven förbättring inom 14 dagar
- Snabb ökning av sårstorleken
- Kraftig rodnad och svullnad
- Nyttillkommen/ökad smärta
- Allmänpåverkan
- Feber
- Misstanke om multiresistenta bakterier

När ska man inte odla?

Bensårscentrum SKAS

Sårwebben

Sårwebbens syfte är att vägleda och lära vårdpersonal hur man på ett korrekt sätt bedömer och handlägger vårdtagare med svårläkta sår.

Bensår/fotsår

Ett svårläkt bensår definieras som ett sår nedanför knäet, som inte läker inom 6 veckor. Denna definition inkluderar alla typer av sår.

Trycksår

Ett trycksår är en lokaliserad skada i huden och underliggande vävnad orsakad av störning i blodtillförseln till området.

Produkter och produktgrupper

Vill du läsa om olika produkter eller produktgrupper?

Sju typer av sår

Testet består av fall inom följande typer av sår. Du får under testets gång möjlighet att läsa på om dessa, men kan här läsa på utan att svara på frågor också.

[Starta testet](#)

Allmänt om sår

Trycksår

Venösa sår

Arteriella sår

Diabetessår

Tumörsår

Blandsår

Övriga sår

Take home message för bensår och lokal bensårsinfektion

- Ställ diagnos!
- Behandla orsaken till såret!
- Värme, smärta, rodnad och sekretion föreligger hos majoriteten av sårpatienter utan att infektion föreligger.
- Ta aldrig sårodling utan indikation!
- Lokal antiseptika och kompressionslindning är viktigast!
- **Undvik felaktig antibiotikaanvändning!**

Länkar

- [Sårwebben](#)
- [För förband: REK-listan i Västra Götalandsregionen](#)
- [Nationellt kliniskt kunskapsstöd svårläkta sår](#)
- [Primärvårdsversion PSV Svårläkta sår och kritisk benischemi](#)
- [Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp Svårläkta sår](#)
- [Nationellt vårdprogram för svårläkta sår](#)
- [Läkemedelsverket: Läkemedel vid bakteriella hud- och mjukdelsinfektioner –
behandlingsrekommendation 2018](#)
- [Stramas lunchwebbinarie om lokal bensårsinfektion 2021-10-26](#)